

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 8 lutego 2017 r.

DKO-WNP.0915.1.2016.IJ

Pan
Grzegorz Wierchowski
Łódzki Kurator Oświaty
Kuratorium Oświaty w Łodzi
al. Kościuszki 120a
90-446 Łódź

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. nr 185 poz. 1092), przekazuję Wystąpienie pokontrolne z kontroli dotyczącej „Realizacji przez Kuratora Oświaty zadań w zakresie planowania i organizacji procesów ewaluacji i kontroli oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej w powiązaniu z art. 35 ust. 1 pkt 2 oraz z art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 j.t.) i art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 j.t.) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 27 kwietnia do 31 maja 2016 r. przeprowadziło kontrolę w Kuratorium Oświaty w Łodzi, przy al. Kościuszki 120a, pn. „Realizacja przez Kuratora Oświaty zadań w zakresie planowania i organizacji procesów ewaluacji i kontroli oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji przez Łódzkiego Kuratora Oświaty:

- 1) nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach sprawowanego w okresie od 1 września 2015 r. do 31 marca 2016 r. w trybie działań:

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- 1) Barbara Socha – naczelnik Wydziału Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 4/2016 z 21 kwietnia 2016 r.,
- 2) Ilona Juszczyk – starszy wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 5/2016 z 21 kwietnia 2016 r.,
- 3) Jan Chojnacki – główny specjalista w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 6/2016 z 21 kwietnia 2016 r.

- a. planowych – w zakresie dotyczącym planowania i organizacji procesów kontroli i ewaluacji problemowych w obszarach wybranych przez kuratora oświaty,
 - b. doraźnych – w zakresie dotyczącym planowania i organizacji procesów kontroli.
- 2) zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli w roku 2015, tj.:
- a. czynności podejmowanych w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego,
 - b. sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

Na podstawie wyników kontroli działalność Łódzkiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

I. Nadzór pedagogiczny w szkołach i placówkach sprawowany w trybie działań planowych w zakresie planowania i organizacji procesów kontroli i ewaluacji problemowych w obszarach wybranych przez kuratora oświaty oraz w trybie działań doraźnych w zakresie planowania i organizacji procesów kontroli.

W wyniku analizy dokumentacji związanej z planowaniem i organizowaniem procesów ewaluacji i kontroli w trybie działań planowych i doraźnych sformułowano poniższe ustalenia.

1. Podstawą organizacji sprawowania przez Łódzkiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w okresie objętym kontrolą był *Regulamin Kuratorium Oświaty w Łodzi przyjęty Zarządzeniem nr 24/2013 Łódzkiego Kuratora Oświaty z dnia 21 sierpnia 2013 r.*, zatwierdzony 26 sierpnia 2013 r. przez Wojewodę Łódzkiego. Na podstawie ww. regulaminu zadania nadzoru pedagogicznego nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami na terenie województwa łódzkiego wykonywali pracownicy Wydziału Nadzoru Pedagogicznego (§ 13), Wydziału Strategii i Kadr (§ 14) oraz pracownicy Delegatur Kuratorium w Sieradzu, w Skierniewicach i w Piotrkowie Trybunalskim (§ 17).

Zgodnie z wymogiem § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 grudnia 1998 r. w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur (Dz.U. z 2014 r., poz. 973 j.t.) w Kuratorium Oświaty w Łodzi utworzono Wydział Nadzoru Pedagogicznego w celu realizacji zadań i czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, określonych w art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Podczas kontroli ustalono, że nadzór pedagogiczny w formie kontroli doraźnych sprawowali także pracownicy Wydziału Strategii i Kadr zatrudnieni na stanowiskach wizytatorów i starszych wizytatorów, przy czym realizowali oni również zadania spoza nadzoru pedagogicznego.

Zgodnie z § 2 ust. 1 tego rozporządzenia w kuratorium tworzy się wydziały i stanowiska pracy w celu realizacji:

- 1) zadań i czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, określonych w art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- 2) innych niż określone w pkt 1 zadań kuratora,
- 3) obsługi organizacyjnej,

uwzględniając charakter, zakres zadań i czynności, wymagania praworządne, skutecznego i ekonomicznego funkcjonowania kuratorium oraz potrzeby i warunki lokalne.

Natomiast na podstawie § 6 ust. 2 ww. rozporządzenia osoby, które realizują zadania i czynności, o których mowa w ww. § 2 ust. 1 pkt 1, zatrudnione na stanowiskach urzędniczych wymagających kwalifikacji pedagogicznych, nie realizują innych zadań kuratora.

Realizacja przez pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, w tym przypadku wizytatorów i starszych wizytatorów, zarówno zadań z nadzoru pedagogicznego, jak i spoza nadzoru pedagogicznego jest niezgodna z przepisami § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur.

Kurator Oświaty sprawował wewnętrzny nadzór nad planowaniem, organizacją i przeprowadzaniem czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego realizowanych w formie ewaluacji i kontroli. Zgodnie z postanowieniami ww. *Regulaminu* (§ 7) Kurator pełnił bezpośredni nadzór nad Wydziałem Nadzoru Pedagogicznego oraz nad Wicekuratorem, do zadań którego należał nadzór nad Delegaturami Kuratorium.

2. Łódzki Kurator Oświaty opracował Plan Nadzoru Pedagogicznego na rok szkolny 2015/2016 zgodnie z przepisami § 22 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz.U. poz. 1270) oraz z uwzględnieniem podstawowych kierunków realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2015/2016, ustalonych przez Ministra Edukacji Narodowej na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty. Plan nadzoru został opublikowany na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Łodzi.

W planie nadzoru pedagogicznego Łódzkiego Kuratora Oświaty, zgodnie z wymogiem § 22 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, określona została:

- liczba ewaluacji całościowych i problemowych, oraz zakres ewaluacji problemowych planowanych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek,
- liczba i tematyka kontroli planowych w poszczególnych typach szkół i rodzajach placówek.

Łódzki Kurator Oświaty zaplanował łącznie 336 ewaluacji oraz 398 kontroli. Zgodnie z ww. podstawowymi kierunkami realizacji polityki oświatowej państwa Łódzki Kurator Oświaty zaplanował:

- 1) ewaluacje:
 - a) ewaluacje całościowe (10% wszystkich ewaluacji);
 - b) ewaluacje problemowe w zakresie wybranym przez kuratora oświaty (30% wszystkich ewaluacji);
 - c) ewaluacje problemowe w zakresie wskazanym przez MEN (60% wszystkich ewaluacji).
- 2) kontrole:
 - a) „Zgodność zatrudniania nauczycieli z wymaganymi kwalifikacjami” w 5% publicznych i niepublicznych szkół i placówek.
 - b) „Zgodność z przepisami prawa przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych” w 10% publicznych gimnazjów i publicznych szkół ponadgimnazjalnych.
 - c) „Zgodność funkcjonowania placówek niepublicznych z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach” w 100% niepublicznych: młodzieżowych ośrodkach wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach umożliwiających dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego oraz obowiązku szkolnego i obowiązku nauki.
 - d) „Zgodność z przepisami prawa wydawania orzeczeń i opinii przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych” w 30% publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych.
 - e) „Realizacja kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych oraz prowadzenie dokumentacji kształcenia zgodnie z przepisami prawa oświatowego”, w 20% publicznych i niepublicznych placówek realizujących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, tj. centrach kształcenia praktycznego, centrach kształcenia ustawicznego, ośrodkach dokształcania i doskonalenia zawodowego.
 - f) „Prawidłowość organizacji pracy świetlicy szkolnej” w 10% publicznych szkół podstawowych.

Łódzki Kurator Oświaty wskazując w *Planie nadzoru pedagogicznego* zakres ewaluacji problemowych uwzględnił wnioski z nadzoru pedagogicznego sprawowanego w poprzednim roku szkolnym zawarte w *Sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Łódzkiego Kuratora Oświaty w okresie od 1 czerwca 2014 r. do 31 maja 2015 r.*

Z danych przekazanych do MEN przez Łódzkiego Kuratora Oświaty dotyczących realizacji planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2015/2016 wynika, że do dnia 31 sierpnia 2016 r. zrealizowano:

- 408 kontroli planowych (o 10 więcej niż zaplanowano do realizacji w roku szkolnym 2015/2016);
- 33 ewaluacji całościowych (o 1 mniej niż zaplanowano do realizacji w roku szkolnym 2015/2016);
- 208 ewaluacji problemowych w zakresie wskazanym przez Ministra Edukacji Narodowej (o 7 więcej niż zaplanowano do realizacji w roku szkolnym 2015/2016);
- 98 ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez kuratora oświaty (o 3 mniej niż zaplanowano do realizacji w roku szkolnym 2015/2016).

Z całości planu nadzoru pedagogicznego, w okresie objętym kontrolą, tj. od 1 września 2015 r. do 31 marca 2016 r. przeprowadzono:

- 335 z 398 kontroli zaplanowanych do realizacji w roku szkolnym 2015/2016,
- 204 z 336 ewaluacji zaplanowanych do realizacji w roku szkolnym 2015/2016.

3. W Kuratorium Oświaty w Łodzi w roku szkolnym 2015/2016 obowiązywały wewnętrzne procedury dotyczące planowania i realizacji nadzoru pedagogicznego w formie kontroli planowych i doraźnych oraz ewaluacji w szkołach i placówkach:

- 1) *Zasady przeprowadzania kontroli w szkołach i placówkach w województwie łódzkim* z dnia 1 września 2015 r.
- 2) *Organizacja, zasady i tryb przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej w szkołach i placówkach* z dnia 28 sierpnia 2015 r.

W dokumencie *Zasady przeprowadzania kontroli w szkołach i placówkach w województwie łódzkim* określone zostały zasady wyboru szkół/placówek do kontroli planowych, zasady wyboru wizytatorów do przeprowadzenia kontroli planowych i doraźnych, obowiązki i zadania kontrolującego, zadania wizytatora koordynującego zakres kontroli planowej, tryb odwoławczy od ustaleń kontroli, wykaz dokumentacji kontroli.

W kontrolowanym okresie działania w trybie kontroli doraźnych prowadzone były przez pracowników Kuratorium Oświaty w Łodzi w związku z informacjami dotyczącymi nieprawidłowości w funkcjonowaniu szkół i placówek zgłaszanymi do Kuratorium przez podmioty zewnętrzne (np. rodziców, uczniów, nauczycieli, organy prowadzące, Rzecznika Praw Dziecka) bądź z inicjatywy organu nadzoru pedagogicznego, w związku z dotychczasowymi – wskazującymi na nieprawidłowości – wynikami nadzoru pedagogicznego w szkołach i placówkach.

W dokumencie *Organizacja, zasady i tryb przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej w szkołach i placówkach* określone zostały zasady i tryb przygotowania oraz przeprowadzania ewaluacji zewnętrznej szkół/placówek, zasady postępowania w przypadku zgłoszenia przez dyrektorów szkół/placówek zastrzeżeń dotyczących raportów oraz wzory pism do dyrektora szkoły/placówki powiadamiające o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej (całościowej lub problemowej), przykładowy projekt harmonogramu ewaluacji

zewnętrznej i wzór pisma przekazującego raport z ewaluacji dyrektorowi szkoły/placówki, a także wzór upoważnienia do przeprowadzenia ewaluacji.

W § 9 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego określono, elementy jakie powinno zawierać imienne upoważnienie do przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej. We wzorze upoważnienia, poza elementami wymaganymi ww. rozporządzeniem zamieszczono również treść: „*Wyniki i wnioski z ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej w dniu.....*”, której nie przewiduje ww. przepis rozporządzenia.

W Kuratorium Oświaty w Łodzi wyboru pracowników przeprowadzających w szkołach i placówkach ewaluacje i kontrole dokonuje się w sposób losowy. Czynności te zostały udokumentowane w *protokołach losowego przydziału kontroli planowych oraz Protokole z losowania zespołów wizytatorów oraz szkół/placówek, w których w roku szkolnym 2015/2016 zostanie przeprowadzona ewaluacja zewnętrzna*. Powyższe działanie jest zgodne z § 2 ust. 2a rozporządzenia w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur, stanowiącym, iż w celu zapewnienia właściwego wykonywania zadań i czynności wynikających ze sprawowania nadzoru pedagogicznego pracę kuratorium należy tak zorganizować, aby pracownicy przeprowadzający w szkołach lub placówkach ewaluacje lub kontrole byli wybierani w sposób losowy.

W procedurze *Zasady przeprowadzania kontroli w szkołach i placówkach w województwie łódzkim* określono, iż wizytatorom nie przydziela się kontroli w szkołach/placówkach, w których byli zatrudnieni w okresie ostatnich pięciu lat, licząc od terminu planowanej kontroli. Wizytatorom nie przydziela się również kontroli w szkołach/placówkach, w których w tym samym roku prowadzili ewaluację.

W ww. procedurze przyjęto również rozwiązania związane z wyznaczaniem szkół/placówek do przeprowadzenia kontroli. Przy wyborze szkół/placówek do kontroli uwzględnia się:

- założenia wynikające z planu nadzoru pedagogicznego Łódzkiego Kuratora Oświaty,
- datę ostatniej wizytacji, ewaluacji i kontroli szkoły/placówki,
- lokalizację szkół/placówek na terenie województwa, tj. dobór powinien uwzględniać szkoły/placówki z każdego powiatu.

W Kuratorium Oświaty w Łodzi przy wyborze szkół i placówek do ewaluacji i kontroli planowych w roku szkolnym 2015/2016 wykorzystano opracowany wykaz szkół i placówek w powiatach województwa łódzkiego, zawierający informacje o czynnościach nadzoru pedagogicznego prowadzonych w tych jednostkach w ostatnich latach.

W ocenie kontrolujących, organizacja ewaluacji i kontroli w Kuratorium Oświaty w Łodzi umożliwi terminową realizację ewaluacji i kontroli zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego.

4. W okresie objętym kontrolą, ewaluację i kontrolę w szkołach/placówkach na terenie województwa łódzkiego przeprowadzali pracownicy Kuratorium Oświaty w Łodzi, zatrudnieni w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego, w Wydziale Strategii i Kadr oraz w Delegaturach Kuratorium na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, tj. wizytatorów i starszych wizytatorów.

W jednym przypadku kontrolę przeprowadził pracownik zatrudniony w Wydziale Strategii i Kadr na stanowisku starszego specjalisty, co jest niezgodne z przepisami prawa. W świetle art. 35 ust. 5 ustawy o systemie oświaty kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny przy pomocy nauczycieli zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych w kuratoriach oświaty. Wykaz stanowisk urzędniczych w kuratoriach oświaty, których zajmowanie wymaga kwalifikacji pedagogicznych został określony w § 30 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Wśród stanowisk wymienionych w ww. przepisie nie wskazano stanowiska starszego specjalisty. Przeprowadzenie kontroli przez pracownika kuratorium zatrudnionego na stanowisku innym niż określone w § 30 ust. 1 pkt 2 z rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego stwarza ryzyko kwestionowania ważności tej czynności nadzoru pedagogicznego.

5. W okresie od 1 września 2015 r. do 31 marca 2016 r. w Kuratorium Oświaty w Łodzi przeprowadzono łącznie 204 ewaluacje, w tym: 31 ewaluacji całościowych i 173 ewaluacji problemowych. Ewaluacje problemowe przeprowadzono w obszarach wskazanych przez MEN (136 ewaluacji) oraz w obszarach wybranych przez kuratora oświaty (37 ewaluacji). Ewaluacje przeprowadzone były na obszarze całego województwa łódzkiego.

Zgodnie z planem nadzoru pedagogicznego Łódzkiego Kuratora Oświaty pracownicy Kuratorium przeprowadzali ewaluacje problemowe w zakresie wybranym przez Łódzkiego Kuratora Oświaty, tj.:

a) w przedszkolach:

- *Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.*
- *Przedszkole w planowaniu pracy uwzględnia wnioski z analiz badań zewnętrznych i wewnętrznych.*

b) w szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych:

- *Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się.*
- *Kształtowane są postawy i respektowane normy społeczne.*
- *Nauczyciele współpracują w planowaniu i realizowaniu procesów edukacyjnych.*

Kontrolą objęto 10 losowo wybranych ewaluacji problemowych w zakresie wybranym przez Łódzkiego Kuratora Oświaty. W wyniku kontroli ustalono, że:

- 1) Wszystkie ewaluacje były przeprowadzone przez zespół wizytatorów wyznaczony przez kuratora oświaty.
- 2) Czynności ewaluacji zewnętrznych prowadzone w szkole/placówce nie

- trwały dłużej niż 5 dni w ciągu kolejnych dwóch tygodni.
- 3) Sporządzenie raportów nastąpiło w terminie 25 dni roboczych licząc od dnia rozpoczęcia w szkole lub placówce czynności ewaluacji zewnętrznej.
 - 4) Raporty z przeprowadzonych ewaluacji zawierały: wyniki ewaluacji, poziomy spełniania wymagań i wnioski z ewaluacji, które świadczyły o jakości pracy szkoły/placówki w zakresie badanych wymagań.

W wyniku analizy dokumentacji z ww. ewaluacji stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Nie udokumentowano przekazania zawiadomienia organu prowadzącego szkoły o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej, jej terminie i zakresie (w przypadku 10 ewaluacji).

Zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia, w terminie co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem ewaluacji, dyrektora szkoły lub placówki oraz organ prowadzący szkołę lub placówkę o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej, jej terminie i zakresie.

W dokumentacji ewaluacji znajdują się pisma zawiadamiające o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej adresowane do dyrektora szkoły/placówki i kierowane do wiadomości organu prowadzącego szkołę/placówkę oraz potwierdzenia nadania pism do dyrektorów szkół lub placówek przez Kuratorium Oświaty w Łodzi oraz ich odbioru przez tych adresatów. Udostępniona kontrolującym dokumentacja ewaluacji nie zawierała dokumentów potwierdzających nadanie przez Kuratorium Oświaty w Łodzi ww. pism do organów prowadzących szkoły lub placówki oraz ich odbiór przez tych adresatów. Kontrolujący nie mogli ustalić, czy pisma te zostały przekazane organom prowadzącym z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

- 2) Akta ewaluacji nie zawierały harmonogramu ewaluacji (2 przypadki).

Zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego zespół wyznaczony do przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej przedstawia na zebraniu rady pedagogicznej, a w przypadku szkoły lub placówki, w której nie tworzy się rady pedagogicznej - na zebraniu z udziałem dyrektora, nauczycieli i osób niebędących nauczycielami, które realizują zadania statutowe szkoły lub placówki - zakres i harmonogram ewaluacji. Należy zauważyć, że w Kuratorium Oświaty w Łodzi opracowano *Przykładowy projekt harmonogramu ewaluacji zewnętrznej* stanowiący załącznik do procedury *Organizacja, zasady i tryb przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej w szkołach i placówkach*.

- 3) Przekazanie raportu z ewaluacji dyrektorowi szkoły lub placówki nastąpiło z naruszeniem terminu 7 dni roboczych, określonego w § 12 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (5 przypadków).
- 4) Nie udokumentowano przekazania raportu z ewaluacji organowi

prowadzącemu szkołę lub placówkę w terminie określonym w § 12 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (w przypadku 10 ewaluacji).

Zgodnie z § 12 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego organ sprawujący nadzór pedagogiczny przekazuje raport z ewaluacji dyrektorowi szkoły lub placówki oraz organowi prowadzącemu szkołę lub placówkę, w terminie 7 dni roboczych od dnia sporządzenia raportu.

W dokumentacji ewaluacji znajdują się pisma przekazujące raport z ewaluacji zewnętrznej adresowane do dyrektora szkoły/placówki i kierowane do wiadomości organu prowadzącego szkołę/placówkę oraz potwierdzenia nadania tych pism do dyrektorów szkół lub placówek przez Kuratorium Oświaty w Łodzi oraz ich odbioru przez tych adresatów. Udostępniona kontrolującym dokumentacja ewaluacji nie zawierała dokumentów potwierdzających nadanie przez Kuratorium Oświaty w Łodzi ww. pism przekazujących raporty z ewaluacji organom prowadzącym szkoły lub placówki. Kontrolujący nie mogli ustalić, czy raporty z ewaluacji zostały przekazane organom prowadzącym z zachowaniem terminu, o którym mowa w § 12 ust. 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Wskazane powyżej nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

6. W okresie od 1 września 2014 r. do 31 marca 2015 r. pracownicy Kuratorium Oświaty w Łodzi przeprowadzili 335 kontroli planowych z wykorzystaniem arkuszy zatwierdzonych przez MEN oraz 253 kontrole doraźne wynikające m.in. z otrzymanych informacji, skarg i wniosków od osób prywatnych i instytucji oraz dotychczasowych wyników nadzoru pedagogicznego.

Kontrolą objęto dokumentację 10 losowo wybranych kontroli planowych i 10 losowo wybranych kontroli doraźnych. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego, kontrole te były przeprowadzane przez wizytatora lub zespół wizytatorów, na podstawie imiennych upoważnień. Czynności kontroli planowych w szkołach były prowadzone w czasie nieprzekraczającym 2 dni robocze. Wszystkie protokoły kontroli planowych zostały sporządzone w terminie nieprzekraczającym 7 dni roboczych od dnia zakończenia czynności kontroli.

W wyniku analizy akt kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- 1) Nie udokumentowano odbioru przez dyrektora szkoły lub placówki protokołu kontroli:
 - planowej (9 przypadków),
 - doraźnej (2 przypadki).

Zgodnie z § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, przy czym jeden egzemplarz kontrolujący przekazuje za poświadczeniem odbioru, dyrektorowi szkoły lub placówki, a drugi włącza do akt kontroli.

- 2) Zawiadomienie dyrektora szkoły lub placówki o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej i jej tematyce nastąpiło po terminie określonym w § 15 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (2 przypadki).

Na podstawie ww. przepisu organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia dyrektora szkoły lub placówki o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej, w terminie co najmniej 7 dni przed planowanym rozpoczęciem kontroli.

- 3) Przekazanie zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej i jej tematyce nie zostało udokumentowane, w ww. przypadkach:
- do dyrektora szkoły/placówki (w przypadku 1 kontroli),
 - do organu prowadzącego szkołę/placówkę (w przypadku 10 kontroli).

Zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego organ sprawujący nadzór pedagogiczny zawiadamia, w terminie co najmniej 7 dni przed planowanym rozpoczęciem kontroli, dyrektora szkoły lub placówki oraz organ prowadzący szkołę lub placówkę o zamiarze przeprowadzenia kontroli przewidzianej w planie nadzoru, o którym mowa w § 22 ust. 1, jej terminie i tematyce.

W dokumentacji kontroli znajdują się pisma zawiadamiające o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej adresowane do dyrektora szkoły/placówki i kierowane do wiadomości organu prowadzącego szkołę/placówkę oraz potwierdzenia nadania pism do dyrektorów szkół lub placówek przez Kuratorium Oświaty w Łodzi oraz ich odbioru przez tych adresatów, poza jednym ww. przypadkiem.

Udostępniona kontrolującym dokumentacja kontroli nie zawierała dokumentów potwierdzających nadanie przez Kuratorium Oświaty w Łodzi ww. pism do organów prowadzących szkoły lub placówki oraz ich odbiór przez tych adresatów. Na podstawie przedstawionej do kontroli dokumentacji, z uwagi na brak potwierdzeń nadania pism, nie jest możliwe ustalenie, czy organ prowadzący szkołę/placówkę a w jednym przypadku również dyrektor szkoły/placówki zostali powiadomieni w ww. terminie.

- 4) W upoważnieniach do przeprowadzenia kontroli planowych nie zawarto siedziby szkoły lub placówki wymaganej § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (w przypadku 10 kontroli).

- 5) W upoważnieniach do przeprowadzenia kontroli doraźnych nie zawarto:
- siedziby szkoły lub placówki (w przypadku 9 kontroli),
 - terminu rozpoczęcia i zakończenia kontroli (1 przypadek),

wymaganych § 15 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

- 6) W protokołach kontroli doraźnych stwierdzono brak:

- siedziby szkoły lub placówki (3 przypadki),
- imienia i nazwiska dyrektora szkoły lub placówki (1 przypadek),
- paraf dyrektora szkoły lub placówki i kontrolującego na każdej stronie protokołu (4 przypadki),

– miejsca podpisania protokołu (2 przypadki),
wymaganych § 17 ust. 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

- 7) W jednym przypadku protokół kontroli doraźnej został przekazany dyrektorowi szkoły z naruszeniem terminu 7 dni roboczych określonego w § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Wskazane powyżej nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność jednostki (nie wywołały negatywnych skutków dla kontrolowanej działalności).

II. Realizacja przez Łódzkiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:

- 1) organizacja i przebieg postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego;**
- 2) organizacja i sposób sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.**

Na podstawie wyników kontroli działalność Łódzkiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji z postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Łódzkiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą do Łódzkiego Kuratora Oświaty wpłynęło 870 wniosków o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego. Łódzki Kurator Oświaty jako organ I stopnia w rozumieniu przepisów *Kodeksu postępowania administracyjnego* wydał 831 decyzji o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego oraz wydał 15 decyzji odmawiających nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego. 9 wniosków zostało wycofanych przez nauczycieli, a 15 pozostawiono bez rozpoznania.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 81 postępowań o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego, w tym:

- 67 postępowań zakończonych decyzją o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego,
- 9 postępowań zakończonych decyzją odmawiającą nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego,
- 4 postępowania zakończone wycofaniem wniosku przez nauczyciela,
- 1 postępowanie zakończone pozostawieniem wniosku bez rozpoznania.

Kontrolą objęto dokumentację z prac komisji kwalifikacyjnych (tj. decyzje o powołaniu komisji kwalifikacyjnych, arkusze analizy formalnej, protokoły z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych) oraz dokumentację stanowiącą podstawę wydania decyzji o nadaniu lub odmowie nadania stopnia nauczyciela

dypłomowanego (tj. zaświadczenia dyrektorów szkół zawierające informacje o odbytych stażach, dokumenty świadczące o kwalifikacjach nauczycieli).

Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych oraz nadawania i odmowy nadania stopni awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona jest w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dypłomowanego oraz procedura nadawania i odmowy nadania przez Łódzkiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego nauczyciela dypłomowanego są prowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1379), przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2013 r., poz. 393) oraz z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 23). Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dypłomowanego (protokoły, arkusze analiz, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji) nie budzi zastrzeżeń. Decyzje o nadaniu oraz o odmowie nadania stopnia nauczyciela dypłomowanego zostały wydane w terminach, o których mowa w ustawie – *Karta nauczyciela*. Do Łódzkiego Kuratora Oświaty nie wpłynęły skargi na pracę komisji kwalifikacyjnych.

Kontrolą objęto jeden z wniosków o nadanie stopnia nauczyciela dypłomowanego, który został pozostawiony przez Łódzkiego Kuratora Oświaty bez rozpoznania.

Podczas kontroli ustalono, że w Kuratorium Oświaty przeprowadzono analizę formalną wniosku oraz dołączonej do niego dokumentacji i stwierdzono, że wniosek wraz z dokumentacją nie spełnia wymagań formalnych, polegających na tym, że nauczyciel złożył wniosek po terminie określonym w art. 9d ust. 7 ustawy – *Karta Nauczyciela*, zgodnie z którym nauczyciel mianowany może złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dypłomowanego w okresie 3 lat od dnia otrzymania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu, natomiast w przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku nauczyciel obowiązany jest do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze.

W piśmie Łódzki Kurator Oświaty poinformował nauczyciela, że podczas analizy formalnej stwierdzono przekroczenie ww. terminu wobec czego wniosek został pozostawiony bez rozpoznania. Jako podstawę pozostawienia wniosku bez rozpoznania wskazano § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. z 2013 r. poz. 393).

Na podstawie § 11 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia dyrektor szkoły lub właściwy organ nadający stopień awansu zawodowego przeprowadza analizę formalną wniosku o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego i dokumentacji załączonej do wniosku (określonej ww. § 9 ww. rozporządzenia). Jeżeli wniosek o podjęcie odpowiednio postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego lub dokumentacja, o której

mowa w § 9, nie spełniają wymagań formalnych, dyrektor szkoły lub właściwy organ nadający stopień awansu zawodowego wskazuje szczegółowo stwierdzone braki i wzywa nauczyciela do ich usunięcia w terminie 14 dni wraz z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków w terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Z analizy dokumentacji wynika, że wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego w sprawie nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego został złożony po okresie 3 lat od dnia otrzymania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu przez nauczyciela. W ocenie kontrolujących złożenie wniosku po ww. terminie nie może być uznawane za brak formalny, który to brak może zostać usunięty w terminie 14 dni. W tym przypadku nie spełniano wymagań niezbędnych do uzyskania stopnia nauczyciela dyplomowanego, co zostało ustalone na etapie analizy formalnej wniosku. Na podstawie przepisu § 11 ust. 2 ww. rozporządzenia w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli, bez rozpoznania pozostawiane są wnioski, w sytuacji, gdy braki we wnioskach nie zostały usunięte.

W przypadku nauczycieli, którzy złożą wniosek o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego, z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 9d ust. 7 Karty Nauczyciela, na podstawie art. 9b ust. 6 Karty Nauczyciela należy wydawać decyzje odmawiające nadania stopnia.

Przedstawiciele Łódzkiego Kuratora Oświaty zostali oddelegowani do pracy w 893 komisjach egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego oraz uczestniczyli w charakterze obserwatora w 841 komisjach kwalifikacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o stopień nauczyciela kontraktowego powołanych przez dyrektorów szkół.

W ocenie kontrolujących zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli, z wyjątkiem wyżej przedstawionego przypadku (wniosku pozostawionego bez rozpoznania), są organizowane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy – Karta nauczyciela, rozporządzenia w sprawie uzyskiwania awansu zawodowego przez nauczycieli oraz Kodeksu postępowania administracyjnego.

Mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli ww. nieprawidłowości na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli, przedstawiam poniżej wniosek i zalecenia.

Wniosek:

Do rozważenia pozostaje kwestia zasadności zamieszczania we wzorze upoważnienia do przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej, poza elementami wymaganymi rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego informacji o treści: *„Wyniki i wnioski z ewaluacji zostaną przedstawione Radzie Pedagogicznej w dniu.....”*. Zauważyć należy, że termin spotkania z radą pedagogiczną w celu zapoznania z wstępnymi wynikami i wnioskami z ewaluacji zewnętrznej został ujęty w załączniku nr 2 *„Harmonogram*

ewaluacji zewnętrznej” do procedury Organizacja, zasady i tryb przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej w szkołach i placówkach z dnia 28 sierpnia 2015 r. Przedstawienie harmonogramu ewaluacji na zebraniu rady pedagogicznej jest pierwszą czynnością jaką zespół wizytatorów wykonuje w szkole w związku z prowadzoną ewaluacją zewnętrzną.

Zalecenia:

1. Zorganizowanie pracy Kuratorium Oświaty w Łodzi, tak aby zgodnie z:
 - § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie organizacji kuratoriów oświaty oraz zasad tworzenia ich delegatur, osoby zatrudnione na stanowiskach urzędniczych wymagających kwalifikacji pedagogicznych, które realizują zadania i czynności z zakresu nadzoru pedagogicznego, nie realizowały innych zadań kuratora;
 - art. 35 ust. 5 ustawy o systemie oświaty, nadzór pedagogiczny sprawowali nauczyciele zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, o których mowa w § 30 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.
2. Dokumentowanie przekazywania organom prowadzącym szkoły lub placówki zawiadomień o zamiarze przeprowadzenia ewaluacji zewnętrznej, raportów z ewaluacji, zawiadomień o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej, w sposób umożliwiający ustalenie terminu przekazania tych dokumentów.
3. Dokumentowanie przekazywania zawiadomień o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej dyrektorom szkół lub placówek oraz dokumentowanie odbioru przez dyrektorów szkół lub placówek protokołów kontroli, celem eliminowania ryzyka nieprawidłowego działania organu w przypadku złożenia zastrzeżeń dotyczących protokołu kontroli przez dyrektora szkoły/placówki.
4. Zawiadamianie o zamiarze przeprowadzenia kontroli planowej, przekazywanie protokołów kontroli i raportów z ewaluacji z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu w sprawie nadzoru pedagogicznego.
5. Zawieranie w upoważnieniach do przeprowadzenia kontroli oraz w protokołach kontroli wszystkich elementów wymaganych rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego.
6. W przypadku nauczycieli, którzy złożą wnioski o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 9d ust. 7 Karty Nauczyciela, należy na podstawie art. 9b ust. 6 Karty Nauczyciela wydawać decyzje odmawiające nadania stopnia.

Na podstawie art. 9b ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 i 3 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela warunkiem nadania nauczycielowi mianowanemu stopnia nauczyciela dyplomowanego jest posiadanie wymaganych kwalifikacji, odbycie stażu zakończonego pozytywną oceną dorobku zawodowego nauczyciela oraz uzyskanie akceptacji komisji kwalifikacyjnej. Zgodnie z art. 9b ust. 6 w związku z art. 9b ust. 1 i 9b ust. 4 pkt 3 ww. ustawy, nauczycielowi, który nie spełnia

ww. warunków, organ sprawujący nadzór pedagogiczny odmawia nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego w drodze decyzji administracyjnej. W uzasadnieniu decyzji administracyjnej odmawiającej nauczycielowi nadania stopnia nauczyciela dyplomowanego organ sprawujący nadzór pedagogiczny powinien wskazać, którego z ww. warunków nauczyciel nie spełnia. Zgodnie z art. 9d ust. 7 ww. ustawy nauczyciel mianowany może złożyć wniosek o podjęcie postępowania na stopień nauczyciela dyplomowanego w okresie 3 lat od dnia otrzymania pozytywnej oceny dorobku zawodowego za okres stażu. W przypadku niedotrzymania terminu złożenia wniosku nauczyciel obowiązany jest do ponownego odbycia stażu w pełnym wymiarze. Termin określony w art. 9d ust. 7 ww. ustawy jest terminem prawa materialnego, po którego upływie uprawnienie wygasa – niezależnie od przyczyn przekroczenia terminu. Upływ terminu, o którym mowa w ww. przepisie powoduje wygaśnięcie uprawnienia wynikającego z odbytego stażu i zgodnie z dyspozycją cytowanego przepisu, aby złożyć wniosek o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego, nauczyciel powinien ponownie odbyć staż w pełnym wymiarze, tj. 2 lata i 9 miesięcy.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o kontroli, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o złożenie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania zaleceń i wykorzystania wniosku lub przyczynach jego niewykorzystania.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
DYREKTOR GENERALNY
Mirosław Saneł

